



کد سند: PEBRO179-01

تاریخ تدوین: ۱۴۰۴/۱۲/۰۱

تاریخ ابلاغ آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۱۲/۱۰

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۱۲/۰۱

آموزش به بیمار

زردی در نوزادان



کلینیک پرستاری آموزش سلامت همه روزه به جز تعطیلات پاسخگوی سوالات شما در رابطه با (دیابت، فشارخون، دیالیز، مراقبت های پس از جراحی، مراقبت های قبل و بعد از زایمان، مراقبت از نوزاد...) می باشد:

05138042027



VELAYAT HOSPITAL

من را اسکن کنید

واحد آموزش به بیمار

بیمارستان ولایت

آمپول روگام چیست؟

این دارو برای پیشگیری از واکنش ایمنی بدن مادر در برابر گلبول های قرمز جنین طراحی شده است.

تزریق روگام به دو زمان اصلی تقسیم می شود:

۱. تزریق پیشگیرانه (پیش از زایمان): این تزریق به مادران خون منفی داده می شود که همسرشان گروه خون مثبت است و فرزند اول آنها نیز مثبت است. معمولاً در هفته بیست و هشتم (۲۸) بارداری. تزریق می شود.

۲. تزریق پس از زایمان: این تزریق برای جلوگیری از حساسیت زایی مادر در برابر خون نوزاد صورت می گیرد. در عرض ۷۲ ساعت پس از تولد نوزاد با گروه خونی مثبت تزریق می گردد.



با آرزوی سلامتی و بهبودی شما

آدرس سایت بیمارستان ولایت:

<https://velayat.mums.ac.ir/>

منبع:

<https://medlineplus.gov>



تعویض خون (در موارد شدید): این روش آخرین راهکار است

و تنها زمانی به کار می رود که:

- سطح بیلی روبین به شدت خطرناک باشد و از حد ایمن تعیین شده توسط پزشک فراتر رود.
- در مواردی که فتوتراپی نتوانسته سطح بیلی روبین را پایین بیاورد.
- هدف، حذف سریع بیلی روبین و مواد مضر ناشی از تجزیه گلبول های قرمز از بدن نوزاد است. در این روش، خون نوزاد به تدریج با خون اهدایی سالم جایگزین می شود.

مراقبت های خانگی مهربانانه با نوزاد زرد

همانطور که قبلاً اشاره شد، مراقبت در منزل بر پشتیبانی از بدن نوزاد برای دفع طبیعی بیلی روبین متمرکز است:

- شیردهی مکرر: بهترین "درمان" خانگی، شیردهی مکرر است.
- نظارت: مهم ترین وظیفه شما در منزل، بررسی مستمر نوزاد و گزارش هرگونه تغییر نگران کننده به پزشک است.

باورهای نادرست درباره زردی؛ وقتی مهربانی ناآگاهانه

خطرناک می شود

- «نور آفتاب یا لامپ مهتابی خانگی همیشه برای درمان کافی است»: غلط است، نور خورشید ممکن است مفید باشد ولی جایگزین فتوتراپی استاندارد نیست. طیف نوی لامپ مهتابی با نور دستگاه فتوتراپی متفاوت است.
- «شیر مادر باعث زردی می شود پس باید قطع شود»: در اغلب موارد اشتباه است، ادامه شیر مادر حتی به بهبود کمک می کند.
- «داروهای گیاهی مانند شیرخشت یا آب قند زردی را درمان می کند»: بی اساس و خطرناک است، ممکن است باعث تأخیر در درمان علمی و حتی عفونت در نوزاد شود.



مددجوی عزیز

این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد بیماری فرزند شما است که رعایت آنها به بهبودی وی کمک می کند. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده در آن سلامت کودک دلبندتان را بازیابید .



زردی در نوزادان؛ نور زرد به رنگ هشدار

یکی از مواردی که روزهای اول موجب نگرانی پدر و مادر می باشد، زردی نوزاد است. وقتی اقوام و آشنایان برای دیدن نوزاد تازه متولد شده می آیند، هر کدام توصیه ای برای جلوگیری از زردی نوزاد می کنند؛ یکی می گوید بالای سرش لامپ مهتابی بگذارید، یکی دیگر توصیه به دادن شیر خشت می کند.

زردی نوزادی یعنی زرد شدن پوست و سفیدی چشم نوزاد که از افزایش بیلی روبین در خون ناشی می شود. بیلی روبین حاصل تجزیه گلبول های قرمز است و در نوزادان به علت نارس بودن کبد یا افزایش تخریب گلبول های قرمز، گاهی نمی تواند به موقع از بدن دفع شود. هر چه سطح بیلی روبین بالاتر از طبیعی می رود، زردی از سر به پائین به سمت گردن و سپس به قفسه سینه پیش می رود تا اینکه در موارد شدید نهایتاً به پنجه پا می رسد. بروز زردی بالا سبب اختلالات مغزی، رشدی و تکاملی نوزاد در آینده می شود، بنابراین کنترل زردی در نوزادی اهمیت زیادی دارد.

درجه بندی زردی نوزاد



چرا نوزاد ما دچار زردی می شود؟

- زردی طبیعی: شایع ترین نوع زردی؛ معمولاً در روزهای ۲ تا ۵ تولد ظاهر شده و تا ۱۰ روزگی کاهش می یابد. علت آن هنوز تکامل نیافتن کبد در حذف بیلی روبین است.
- ناسازگاری خونی: زمانی که گروه خونی مادر و نوزاد با هم سازگار نیست و منجر به تخریب سریع گلبول های قرمز می شود.
- زردی ناشی از شیر مادر: به دلیل برخی عوامل در شیر مادر که مانع دفع بیلی روبین می شوند. این نوع بی خطر است و معمولاً نیاز به قطع شیر ندارد.
- عفونت ها یا بیماری های کبدی: در موارد نادر ممکن است نشانه یک بیماری زمینه ای جدی باشد.

چطور بفهمیم نوزادمان زرد شده است؟

- زرد شدن پوست از صورت به سمت قفسه سینه و پاها
- زردی در سفیدی چشم (صلبیه)
- خواب آلودگی زیاد یا کاهش مکیدن شیر
- ادرار تیره یا مدفوع بی رنگ در موارد شدید

نکته: گاهی زردی فقط با آزمایش تشخیص داده می شود، حتی وقتی ظاهر پوست طبیعی است.

چگونه زردی را تشخیص می دهند؟

پزشک میزان بیلی روبین را با آزمایش خون یا دستگاه غیرتهاجمی (بیلی روبین سنج) اندازه گیری می کند و با توجه به سن دقیق تولد نوزاد تصمیم می گیرد. گاهی بررسی گروه خونی مادر و نوزاد برای بررسی علت زردی انجام می شود.

توصیه می شود ۲۴ تا ۴۸ ساعت پس از ترخیص جهت بررسی مجدد به پزشک یا مراکز درمانی نزدیک منزل مراجعه کنید تا در صورت افزایش مجدد زردی اقدامات لازم صورت گیرد.



راه های درمان زردی؛ از نور تا تغذیه

تغذیه مکرر با شیر مادر: تغذیه مکرر و کافی، که معمولاً به معنای شیردهی مکرر (۸ تا ۱۲ بار در ۲۴ ساعت) است، نقش حیاتی دارد:

- **افزایش دفع:** شیر مادر یا شیر خشک باعث می شود نوزاد مدفوع بیشتری داشته باشد.
- **مسیر دفع بیلی روبین:** بخش بزرگی از بیلی روبین از طریق صفرا وارد روده شده و باید با مدفوع دفع شود. تغذیه کافی این روند را تسریع می کند.

نوردرمانی (فتوتراپی): فتوتراپی ستون اصلی درمان زردی های متوسط تا شدید است و هدف آن تبدیل بیلی روبین غیرمستقیم (که در خون محلول است و نمی تواند دفع شود) به فرم محلول در آب است تا کبد بتواند آن را از طریق صفرا و مدفوع دفع کند. نکات مهم در فتوتراپی:

- چشم های نوزاد باید با پوشش محافظ بسته شود تا از آسیب شبکه جلودگیری شود.
- ناحیه تناسلی نوزاد نیز باید پوشیده باشد و در زمان تعویض پوشک نور خاموش گردد.
- بررسی کردن وضعیت آبرسانی نوزاد ضروری است، زیرا نوردرمانی می تواند باعث از دست رفتن آب بدن شود. بررسی میزان آبرسانی از طریق بررسی تعداد پوشک های خیس نوزاد (۸-۶ پوشک در روز) انجام می شود.

